

ELS SIGNES DE PUNTUACIÓ I

Els signes de puntuació són una de les eines que utilitzem per fer que un text sigui comprensible i per transmetre al lector els diferents matisos que tindria el mateix text en llengua oral.

La puntuació està estretament relacionada amb la sintaxi, l'entonació, el contingut expressiu, el gust personal i la llargada de les frases.

D'una banda, trobem aquells signes que fan funcions relacionades amb l'entonació —amb la modulació que donaríem al text si en féssim una lectura en veu alta— i amb la sintaxi. Es tracta dels signes d'ajuda a la comprensió.

D'altra banda, a més d'aquestes funcions d'ajuda a la comprensió, els mateixos signes tenen uns altres usos molt més específics, poc relacionats amb la sintaxi i l'entonació, els quals són fruit d'unes convencions que s'han adoptat per unificar des del punt de vista gràfic certs conceptes molt concrets (abreviatures, mots compostos, xifres...). En direm funcions convencionals o visuals.

En aquesta unitat veurem la **funció d'ajuda a la comprensió**.

■ La coma

Pausa breu que sovint es reflecteix oralment en l'entonació.

Separa els diferents elements de les enumeracions (excepte el penúltim i l'últim element de la sèrie).	Hi van comparèixer el metge forense, el policia local i l'acusat.
Delimita els incisos. Els incisos també es poden delimitar amb els parèntesis i els guions.	El deute reclamat, 12.000 euros, correspon a dotze lloguers no pagats.
Delimita les oracions relatives explicatives (no les especificatives o restrictives), ja que són un incís de la frase principal.	Els expedients, que es van incoar abans del 2007, s'han desat a l'arxiu. (Tots es van incoar abans del 2007.) Els expedients que es van incoar abans del 2007 s'han desat a l'arxiu. (Només els que es van incoar abans del 2007.)
Marca certs desplaçaments dels elements de l'oració cap a una posició que no és la normal segons l'ordre neutre. Sol delimitar l'element desplaçat a la dreta; en canvi, és optativa si el desplaçament és a l'esquerra i en general s'evita si és un element curt o poc complex.	A les imatges obtingudes de les càmeres de videovigilància del local, cal afegir-hi les declaracions del testimoni que presumptament va veure els fets des del cotxe. Al final no declararan avui, els testimonis. L'han ajornat dues setmanes, el judici. De testimonis n'han comparegut tres.
Separa del verb els elements que serveixen per adreçar-se a una persona o per invocar-la.	Senyor, Us comunico...
Se sol posar entre el subjecte i el complement per indicar que hi ha hagut una elisió del verb.	L'un ha declarat a l'Audiència Nacional; l'altre(,) al Tribunal Suprem.
Delimita paraules i expressions de sentit adverbial o conjuntiu i també certs adverbis acabats en <i>-ment</i> : <i>així mateix, doncs, no obstant això...</i>	En primer lloc, cal analitzar la falta de legitimació passiva.
Delimita les oracions coordinades adversatives i les subordinades finals, temporals, condicionals, etc. En aquests casos, l'ús de la coma és opcional i depèn de l'estructura de la frase.	El judici s'havia de celebrar el 25 de maig, però es va suspendre a instàncies de la part demandant.
Delimita les oracions subordinades de participi i de gerundi compost.	Un cop obert l'acte de judici verbal, la jutgessa va interrogar els testimonis.

Delimita les construccions encapçalades per connectors com ara <i>en virtut de, de conformitat amb, segons...</i> , que introdueixen allò en què ens basem (atenent una circumstància, una norma...).	D'acord amb l'article 485 de la Llei d'enjudiciament civil, es va adiar la votació i decisió, que ha tingut lloc el 17 de juliol de 2014.
---	---

Remarques sobre l'ús de la coma

NO es posa coma entre el subjecte i el verb, llevat que el subjecte sigui molt llarg.

- ✘ La part demandada, ha d'abonar les costes del judici.
- ✔ La part demandada ha d'abonar les costes del judici.

NO es posa coma entre el verb i els complements o l'atribut.

- ✘ L'empresa comunica al treballador, que només pot gaudir d'onze dies laborals de vacances.
- ✔ L'empresa comunica al treballador que només pot gaudir d'onze dies laborals de vacances.

NO es posa coma si, essent optativa, enfarfega el text innecessàriament.

- ✘ El 14 d'abril de 2017, es va incoar la causa arran d'un atestat.
- ✔ El 14 d'abril de 2017 es va incoar la causa arran d'un atestat.

- ✘ El juny de 2004, Joan Viciano Amadeu va contractar, amb Josep Maria Roma Lluç, un pla obert de jubilació d'acord amb el qual l'assegurat havia de lliurar, mensualment, i en diners efectius, l'import de la prima, que ascendia a 220 euros mensuals, a Joan Santamaria, el qual, al seu torn, havia de reintegrar les quantitats esmentades a la companyia asseguradora.
- ✔ El juny de 2004 Joan Viciano Amadeu va contractar amb Josep Maria Roma Lluç un pla obert de jubilació d'acord amb el qual l'assegurat havia de lliurar mensualment i en diners efectius l'import de la prima, que ascendia a 220 euros mensuals, a Joan Santamaria, el qual al seu torn havia de reintegrar les quantitats esmentades a la companyia asseguradora. (No és l'única puntuació possible.)

■ El punt

Pausa forta que indica que la frase té un significat complet i gramaticalment independent.

<p>Marca el final d'una frase i la separa de la següent, amb la qual manté una estreta relació significativa (punt i seguit). Separa paràgrafs que toquen aspectes diferents d'un mateix tema (punt i a part) i assenyalen que el text ha acabat (punt final).</p>	<p>L'actora afirma que el demandat ha deixat de satisfer les rendes i quantitats corresponents als mesos d'octubre a desembre de 2017. El demandat no ha comparegut a les actuacions, per la qual cosa no ha pogut al·legar res en defensa seva.</p>
--	--

■ El punt i coma

Pausa mitjana, útil en frases de sintaxi complexa.

<p>Separa oracions de sentit complet connectades semànticament entre si. Indica que l'oració que segueix afegeix una matisació o informació nova...</p> <p>...o bé indica un matis d'oposició.</p> <p>En molts casos és intercanviable per un punt i seguit.</p>	<p>En l'acte del judici, la part demandant va ratificar la demanda i va sol·licitar que s'obris el plet a prova; la part demandada no hi va comparèixer, per la qual cosa el jutge la va declarar en rebel·lia processal.</p> <p>L'advocat del denunciador demana que es condemni el denunciat a pagar una multa i una indemnització; el fiscal s'hi oposa perquè no considera provats els fets en què es basa la denúncia.</p>
<p>En sèries formades per elements complexos que ja contenen comes, separa cada un dels elements. Observeu, però, que entre el penúltim i l'últim element de l'enumeració, abans de les conjuncions <i>i</i>, <i>o</i> i <i>ni</i>, hi hem d'escriure una coma.</p>	<p>Hi han assistit el policia local número 55 de Castelldefels, Pere Casals; l'acusada, Anna Mas, i el testimoni, Pau Jové.</p>

■ Els dos punts

Pausa mitjana que denota una relació de proximitat entre els dos fragments que uneix.

Introdueixen enumeracions.	La part actora ha demanat que es practiquin les proves següents: testifical, documental i interrogatori de la part demandada.
S'anteposen a oracions que indiquen causa, conseqüència, resum, conclusió o explicació.	El van nomenar secretari general: l'anterior va ser destituït.
Marquen l'inici d'una citació textual o d'una reproducció en estil directe.	A aquesta pregunta, l'imputat va manifestar: "Només havia begut una copa de vi."

■ Els punts suspensius

Indiquen una suspensió de l'oració o l'omissió d'un fragment en una citació textual.

Assenyalen que ometem el text dins d'una citació. En aquest cas van entre claudàtors.	L'article 390 de la Llei de societats de capital disposa que "els liquidadors han de sotmetre a l'aprovació de la junta general [...] un projecte de divisió entre els socis de l'actiu resultant".
A l'inici indiquen que la frase ja és començada.	Va declarar: "...i aleshores va arribar la policia."
Indiquen que l'enumeració queda oberta.	Els policies locals van declarar que l'imputat caminava amb dificultat, no tenia equilibri, anava mal vestit...
Com a reflex de la llengua oral, marquen que la frase resta inacabada.	L'imputat només va respondre: "Si ho hagués sabut..."

Remarques sobre els punts suspensius

Els punts suspensius s'escriuen immediatament al costat de la paraula que acompanyen i només són tres.

■ L'interrogant i l'admiració

Signes que assenyalen una entonació interrogativa o exclamativa.

L'interrogant marca preguntes directes.	Ratifiqueu el contingut del conveni regulador?
L'admiració marca sorpresa, exclamació.	Ja era hora que detinguessin l'estafador!

Remarques sobre l'ús dels signes d'interrogació i d'exclamació

Si els signes d'interrogació i d'admiració coincideixen amb un punt, aquest s'elimina. En canvi, la coma, el punt i coma i els dos punts es mantenen.

■ Els parèntesis

Com la coma, i també els guions, delimiten un incís.

La informació que contenen, tot i que es refereix al text on es troba, no en forma part, ja que es tracta d'un incís més allunyat del sentit i de la sintaxi del context i afegeix una informació complementària (explicacions, aclariments...).	El demandat desenvolupa la seva tasca professional al despatx del passeig de Gràcia (així ho va notificar el Col·legi d'Advocats el 29 de gener de 2004).
També s'usen per desplegar sigles.	L'article 232.2 de la LEC (Llei d'enjudiciament civil) estableix que en els procediments de reconstrucció d'actuacions el Ministeri Fiscal sempre ha de ser part.

■ Els guions

Indiquen un incís i, per això, sovint són intercanviables amb la coma i, sobretot, amb els parèntesis.

Indiquen aclariments, observacions i dades.	La major part dels presos —aproximadament un 70%— presenten trastorns psicològics.
---	--

Remarques sobre l'ús dels guions

S'ha d'usar coma després del guió de tancament de l'incís si, traient l'incís, la coma hi va igualment.

Acreditada la causa de necessitat que fonamenta la demanda —de la qual és un element accidental sobreafegit el fet que l'actor es proposés també contreure matrimoni—, és procedent estimar el recurs i revocar la Sentència objecte d'apel·lació.

Quan l'incís coincideix amb el final de la frase no es posa guió de tancament.

D'acord amb l'informe medicoforense, Laura Farràs va tardar a curar-se de les lesions 60 dies, 7 dels quals van ser d'estada hospitalària —folis 3 i 4 de les actuacions.

■ Les cometes

Distingeixen un fragment de text respecte del text general.

Marquen citacions i transcripcions literals.	En l'escrit de contestació la representació processal del senyor Homs Aparicio consigna expressament que "en cap cas es discuteix l'existència del deute a càrrec de la societat".
Delimiten mots emprats en un sentit especial i també barbarismes.	Han detingut dos "camells" colombians.

■ Els claudàtors

S'usen per a afegits externs o omissions en un text original.

Per delimitar fragments opcionals o que falten en un text per facilitar-ne la comprensió.	"No tinc cap dubte que [la justícia] és imparcial."
En citacions textuais, i emmarcant punts suspensius, assenyalen informació omesa de l'original.	Són vigents [...] els preceptes de la Llei 3/1993, de 22 de març.

■ La barra inclinada

Indica que hi ha una oposició o alternança entre els elements que separa.

Denota alternança d'expressions lingüístiques (morfemes, mots, sintagmes, etc.) situats a banda i banda d'aquest signe.	El/La lletrat/ada de l'Administració de justícia
Assenyala la suma de les possibilitats introduïdes per les conjuncions <i>i</i> i <i>o</i> , sobretot en textos tècnics. En general són més adequades altres solucions més naturals.	Poden validar els informes l'arquitecte i/o el pèrit designat per la part. Poden validar els informes l'arquitecte, el pèrit designat per la part o tots dos.